

in raste iz nje v svoji zakonitosti in potrebah. Pota, ki jih je hodil, so pred vami — stoterni spomeniki govore o njih, spomeniki v materialu in duhovnosti. V svet, ki ga pa danes živi, vas pa mora uvesti čas, ker le ta vam v srcu omogoči pravično tehtnico za popotnico po labirintu navideznih nasprotij in harmonij, akcije in reakcije. Če bi vam hotel pisati kaj več o tem francoskem, evropskem Parizu, bi moral videti in gledati tukajšnjega človeka pri delu, doma v krogu svojcev in prijateljev, v krajih, kjer si podajata roke brezumnost in veselje; poznati bi moral njegov vsakdanji dan, vso preprosto življenjsko dejstvo prirodno diferencirane, v potrebah izoblikovane socialne enote in prisluhniti tistemu, nikjer vidnemu toku mišljenja in čustvovanja, ki napaja vsak organizem in ki je prav za prav v zraku ali v zemlji, če hočete — zmirom bojni klic med sedanostjo in bodočnostjo, maternica vsakega dejanja. Vse besede o povsod jasno očitovani kulturni tradiciji te rase so le introitus v razmišljanje o njenem današnjem dnevu. Jaz sem pa tu gori le mimogrede. Motril sem ljudi na cesti, po gledališčih in koncertih, na izprehodih in drugod, ker sem iskal v okolici sozvočja človeške občine. Videl sem premišljeno konservativnost in strogo kultivirano materijelnost meščanskega sloja, videl sem neverjetno skromnost in skoro malomarnost delavne ulice, marljivost sredine, varčnost in omejenost malega človeka, k življenju in njega dobrinam prisesano moč težaka; videl sem gojeno, v preprostosti težko razkošje bogastva, enostavnost ljubavne kupčije in oči v deviškem snu užgane. Videl sem čutno moč in sočnost rase, grobo, včasih naravnost barbarsko možatost in povsod, vsepovsod se je vse to odmikalo iz okvira babilonskega tržišča drugam, v drug, drugod živeč svet. Za tisoči posameznikov sem zaslutil iz rase rastoči organizem, ono drugo stran, ki je, ki živi kot rezultat, sredstvo in potreba — velemesto človeka. (Dalje prihodnjič.)

N I K O D E M

F R A N E L L E R

Gospod, jaz nisem Tvoj učenec,
da v množicah Te hrupno bi slavil,
in nikdar mi ne bo krog čela vil
apóstolstva se zlati venec!

Le skrivno včas na samoči
Te iščem v šepetanju oljčnih vej,
kot Nikodem je, dobri farizej,
iskal Te pozno v pusti noči.